

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

KA NEKAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredni sobotni
nedeljni in prazniški).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reprinted as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 76 — Štev. 76

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 17, 1941 — ČETRTEK, 17. APRILA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

LAH GOSPODARI SLOVENIJI

Osvajalec je proglasil Slovenijo in Dalmacijo kot laški provinci na podlagi "junaške" osvojitve te zemlje...

Druga laška armada, ki je takoj v početku sovražnosti vdrila pri Kranjski gori v Slovenijo, je zasedla celo Slovenijo južno od Save, se polastila najvažnejšega jugoslovanskega vojnega pristanišča Šibenika ter je dospela do Splita, to je 250 milj od najsevernejše točke Slovenije. Oddelki te armade sedaj zasedajo otoke pri Zadru. Med temi otoki je tudi krasni Hvar, ki se nahaja južno od Splita.

LAŠKI CIVILNI KOMISAR ZA SLOVENIJO

Laška vlada je Slovenijo in Dalmacijo na podlagi vojaške osvojitve razglasila za italjanski provinci ter za vsako imenovala civilnega komisarja. V Sloveniji je bil imenovan za komisarja dosedanja fašistični tajnik v Trstu Emilio Grazioli, v Dalmaciji pa fašistični tajnik v Zadru A. Bartolucci.

Madžarski plen v Jugoslaviji

Madžarska armada je zasedla Bačko, trikotno ozemlje med Donavo in Tiso, ter Banat, ki se razteza vzhodno od Tise do jugoslovansko-madžarske meje. Kot naznanja madžarski generalni štab, je bilo vjetih 15.000 jugoslovanskih vojakov. Madžari pa so dobili tudi bogat plen vojnega materijala.

Bolgarske čete na pohodu

Bolgarska armada je pričela korakati v vzhodno Grčijo, da se polasti ozemlja med turško mejo in reko Strumo vzhodno od Soluna. Bolgarska armada ima svoje oporišče v Deleagacu ob Egejskem morju. Po pogodbi balkanske antante pa pomeni ta čin Bolgarske napad in bi vsled tega morala iti Turčija v vojno na strani Grške. Toda turška vlada se izgovarja, da ni več obvezana s svojo vojaško silo pomagati Grški, ker je bila balkanska zveza razbita, ko se je Rumunska pridružila nemško-italjansko-japonski trozvezi.

Šest jugosl. dostojanstvenikov ubitih

Iz Londona prihaja po radio poročilo, da je nekje na Rumunskem treščil na tla aeroplán, s katerim se je peljalo šest visokih jugoslovanskih dostojanstvenikov, ki so bili člani vlade ali pa kraljeve rodovine. Rečeno je bilo, da so bili na potu proti vzhodu z zelo važnimi listinami. Vsi so bili na mestu ubiti.

Boj za Grško

Nemci so s podvojeno silo pričeli napadati angleško-grško bojno črto v severni Grški. Posebno velik nemški pritisk je v sredini fronte in Nemci so na nekaterih krajih že prodrli na Grško 60 milj južno

JUGOSL. ARMADA V STISKI

London je že večeraj poročal, da se nahaja jugoslovanska armada v zelo težavnem položaju, danes pa prihaja po radio iz Londona vest, da Jugoslavija izginja s pozorišča kot vojaška sila. Armada nima več enotnega poveljstva, odkar se je druga armada v Sarajevu podala Nemcem. Kot pravi poročilo iz Berlina, se v Sarajevu in v bližnjih pokrajinah jugoslovanski vojaki v skupinah po več tisoče predajajo.

Vsi diplomati so ene g a mjenja, da se na Grškem sedaj bje najpomembnejša bitka sedanje vojne, ki bo odločila usodo Grške in mogoče tudi Anglije.

Strahovit napad na London

Sinoči so nemški aeroplani s ur strahovito bombardirali London. Na vseh krajih mesta so padale bombe. Nemci pravijo, da so aeroplani vrgli na London nad 100.000 zelo močnih bomb.

Nastalo je mnogo požarov in človeških žrtev je zelo veliko.

Angleži potopili laški konvoj

Angleška admiraliteta naznanja, da so angleške bojne ladje zadele na laški konvoji, ki je bil na potu s Sicilije v Tripolis v Afriki. Potopljeni so bili trije laški rušilci, dva s potrebnimi težko obloženimi parnika in dva parnika z vojaštvom. Angleži so v tem boju izgubili samo en rušilec.

Premogarski spor

Južni operatorji vztrajno zahtevajo, naj bi bila predložena sporna zadeva narodnemu delavskemu posredovalnemu uradu.

Lastniki rogov mehkega premoga po južnih državah, ki so prejšnjih teden zapustili skupno konferenco operatorjev, zahtevajo, naj bi bil spor predložen narodnemu delavskemu posredovalnemu uradu. Ker se more to zgoditi edino le na priporočilo delavske tajnice, so se južni operatorji obrnili nanjo.

Vsled tega je prišla Miss Perkins v New York ter je bila celo uro navzoča pri posvetovanjih med zastopniki severnih operatorjev in United Mine Workers. Južni operatorji zborujejo v Washingtonu.

Pozneje je rekla časnikarjem: — Prav prijazno smo se pogovorili o marsičem, — podrobnosti pa ni hotela navajati.

Južni operatorji zato žele posredovanja narodnega delavskega posredovalnega urada, ker bo po njihovem mnenju zastoj v industriji mehkega

premoga usodno vplival na narodni obrambni program.

Po zadrlu unijskih uradnikov, je to samo izgovor, kajti južni operatorji bi morali prirediti majberjem na dan dolar štirideset centov, da bi bila plača (sedem dolarjev na dan) na jugu in na severu enaka.

Ebersole Gaines, načelnik konference južnih operatorjev, je rekel: — Zaloge nakepanega mehkega premoga bodo trajale komaj osemindvajset dni. Te zaloge pa niso primerne porazdeljene, ampak jih lastuje pet ali šest veleindustri-jalecev, ki so se na ta način preskrbeli za pet ali šest mesecev. Vprašanje je, kaj bodo počele druge tovarne, ki nimajo mehkega premoga niti za sproti. Marsikatera velika je-karna je že javno priznala, da je bila vsled pomanjkanja mehkega premoga prisiljena zmanjšati produkcijo.

Pregled dnevnih dogodkov

Ameriška vojaška sila šteje noldrugi milijon mož

V ameriški armadi, mornarici in zračni sili služi približno 1 milijon 500 mož in častnikov. Samo v armadi jih je 1 milijon 500 mož in častnikov.

Gen. Arnold v Londonu

Dne 12. aprila je dospel iz Lisbone na Portugalskem v London generalni major A. H. Arnold, vrhovni poveljnik ameriške zračne sile. Zaenkrat se ni mogoče dognati, kaj je namen njegovega potovanja.

Dobri odnošaji med delavci in delodajalci

Delavska tajnica Miss Perkins pravi, da že dolgo časa niso vladali med delavci in delodajalci tako dobri odnošaji kot vladajo sedaj. Edina pomembnejša stavka je bila pri Alliss Chalmers, ki je pa zdaj že uravnana.

Vse druge stavke so z oziroma na splošno porast produkcije ter splošno zadovoljstvo med delavstvom skoro brez pomena.

Stavke v dveh deželah

Angleško delavsko ministvo naznanja, da je bilo lani vsled štrajkov in drugih delavskih zadreg izgubljenih 940 delovnih dni. V zadnjih petdesetih letih ni bila vsled stavk produkcija še nikdar tako malo prizadeta kakor lani.

Vse drugače se pa glasi poročilo urada za delavsko statistiko v Washingtonu. V Združenih državah je bilo samo meseca februarja izgubljenih vsled štrajka en milijon delovnih dni.

Prevožnik za armado

V Morehead City, N. C., je moral na nabor 24 letni Leslie Glancey. Dasi je popolnoma zdrav in telesno lepo razvit, ga je naborna komisija zavrgla. Meri namreč 7 čevljev in osem inčev, dočim ameriški vojak ne sme biti višji kot šest čevljev in šest inčev.

"Združene države morajo pomagati Južni Ameriki"

Ob kristni svečanosti pet milijonov dolarjev vrednega parnika "Rio de Janeiro", je imel slavnostni govor Nelson Rockefeller, ki skrbi za izboljšanje trgovskih in kulturnih odnošajev med Severno in Južno Ameriko.

Če ne bo dajala naša vlada prednosti našim južnim sosedom, — je rekel Rockefeller, — se utegne razviti silno nevaren položaj. Južno-ameriške republike morajo dobiti dovolj jekla, strojev in poljedelskega orodja. Če se to ne zgodi, se bo pojavila gospodarska kriza, ki bo v zvezi s socialnimi nemiri in mogoče tudi s politični prevratni. Vsega tega Nemčija nestrpno pričakuje.

Parnik "Rio de Janeiro" ima 17.500 ton ter bo vršil službo med severno in Južno Ameriko.

Kumovala mu je senora Alzira Vargas, blagoslovil ga je Rev. John F. O'Hara, bivši predsednik Notre Dame univerze.

Dobra cena za mleko

Administrator Cladais, ki mu je poverjeno nadzorstvo nad prodajo mleka, izjavlja, da 60 tisoč newyorških farmerjev ni že deset let dobilo meseca marca toliko za mleko kot bodo dobili letos.

Farmer bo dobil za 100 funtov (74 kvartov) mleka \$1.95, to je tri cente več kot je dobil meseca marca lanskega leta.

Izdatna pomoč delavske organizacije

Blagajnik Harry A. Siber poroča, da je local 802 American Federation of Musicians potrošil lani 580 tisoč 430 dolarjev za pomoč revnim godbenikom in njihovim družinam.

Vsota je bila za 73 tisoč dolarjev večja kot pa leto prej. Unija godbenikov je finančno ena najmočnejših delavskih organizacij v Združenih državah.

Ameriški državljani na Turškem

Ameriški konzulat v Istanbulu na Turškem poroča, da ma završene že vse načrte za odhod vseh ameriških državljanov iz tamkajšnjega okrožja. Večina angleških podani-kov je že zapustila Turčijo.

Koliko ameriških državljanov je na Turškem, se natančno ne ve, toda zdi se, da jih je približno tristo.

Angleške ladje jih bodo prepelejale na Portugalsko, odkoder bodo z ameriški ladjami odpotovali v Združene države.

Tisoč oblek in 300 klobukov

V Los Angeles je umrl Mrs. Agnes Fasset, ki je potrošila precejšnje premoženje za obleke, čevlje in klobuke. Njeno stanovanje je bilo tesno in tako prenapolnjeno, da je morala pred nekaj meseci vreči iz nje gale posteljo in je spala na stolu. V stolu je tudi umrla. Tekom tega tedna bo njena zapuščina na dražbi prodana. V njenem stanovanju je tisoč oblek, tristo klobukov, šestdeset plaščev, par sto parov čevljev ter velike množine perila.

DELAVSKA FEDERACIJA IN FORD

Ameriška delavska federacija še vedno zatrjuje, da ima med Fordovimi delavci dosti več pristašev kot pa CIO. — To bodo baje tudi volitve dokazale.

V pondeljek so se začeli vračati delavci v Fordovo River Rouge tovarno v Detroitu.

Povratek se je završil soglasno po dogovorom med zastopniki Fordove družbe in CIO unije avtnih delavcev.

Zdi se, da bo začela tovarna šele po desetih ali štirinajstih dneh obratovati s polno paro. Kompanija objavlja lokalnih listih oglase, s katerim obvešča delavce, da je ta ali oni oddelek obnovil obratovanje.

Vsak dan se vrše posvetovanja med okrajnimi uradniki Delavskega urada ter zastopniki unije in Fordove družbe. Treba bo namreč razpisati volitve, pri katerih bodo Fordovi

75 ŽRTEV POTRESA V MEHIKI

Kot je bilo že poročano, se je pojavil v južnem delu Mehike močan potres. Mesto Colima je baje popolnoma razdejano, pa tudi v glavnem mestu je škoda precejšnja, ne sicer toliko vsled potresa kot vsled ognja, ki je izbruhnil v raznih mestnih predelih.

Prvi sunek je bil lahek, drugi pa tako močan, da se je več starih hiš v Colimi do tal porušilo.

Colima leži 300 milj zapadno od Mexico City. Nekatera poročila pravijo, da je bilo vsled ruševih se zidov in padajoče opeke nad petnajst tisoč prebivalcev več ali manj resno poškodovanih.

Koliko je pod razvalinami mrtvih, zaenkrat se ni mogoče natančno dognati. Oblasti so dozdaj ugotovili, da jih je 75.

Predsednik Camacho je poslal več vojaških in civilnih letal z zdravniki, strežnicami in zdravniškimi potrebščinami v Colimo.

Gozlovi okoli Colime gore, in jez mestnega rezervarja, odkoder dobivajo prebivalci pitno vodo, se je porušil.

Z mestom je pretrgana vsa brzojavna in telefonska zveza.

Zaenkrat cenijo povzročeno škodo na milijon dolarjev, soči se pa, da bo znatno večja.

Portugalci utrjujejo Azore

Iz Lisbone je odplul proti Azorom transportni parnik z 800 portugalskimi vojniki, ki bodo prideljeni tamkajšnji garniziji.

To je v štirinajstih dneh že drugi transportni parnik, ki je odpeljal na Azore ojačenja.

Čehe zapirajo

Ko se je na Češkem zvedelo, kako odločno stališče je zavzela Jugoslavija napram Hitlerju, so se po raznih čeških mestih vršile velike demonstracije, pri katerih prebivalstvo navdušeno nazdravlja Jugoslovonom.

Da nemškimi oblastim demonstracije niso bile po volji, je razvidno iz številnih aretacij. Aretiranih je bilo več sto čeških dijakov, uradnikov, pa tudi čeških policistov in žensk. Samo iz enega praškega okraja je bilo poslanih enajst policistov v koncentracijski taborišče.

delavci odglasovali, katera delavska organizacija naj jih zastopa pri kolektivnih pogajanjih.

Ameriška delavska federacija še vedno zatrjuje, da ima dosti vpliva med Fordovimi delavci. Njen zastopnik John J. Murphy je izjavil: — Mi nestrpno pričakujemo volitve pri Fordu. Prepričani smo namreč, da se bo najmanj devetdeset odstotkov Fordovih delavcev izrazilo za Ameriško delavsko federacijo. CIO unija avtnih delavcev ni s svojim štrajkom pri Fordu absolutno nič dosegla.

“GLAS NARODA”
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 19th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.— Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izvenemli sobot, nedelj in praznikov.

“GLAS NARODA,” 216 WEST 19th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

JUGOSLAVIJA

Zdi se nam, da je treba vpoštevati dejstva, kakršna so ter da je nesmiselno olepševati resnico. Navdušenje je nekaj neprega, istotako tudi tolažba, resnica je pa najlepša, pa naj bo še tako trpka in grozna.

Naš zadnji članek o Jugoslaviji se je zaključil z vprašanjem, kdo bo zmagal na Balkanu: Hitler ali zavezništvo?

Danes moremo na to vprašanje precej točno odgovoriti, da se namreč obrača vojna sreča na Hitlerjevo stran ter da je že danes treba smatrati Jugoslavijo za pregazeno in poraženo državo.

Dasi smo že od nekdanj najodločnejši nasprotniki fašizma in nacizma, ne moremo utajiti dejstva, da zaenkrat še ni na svetu armade, ki bi bila Hitlerjevi kos.

Istotako trdno smo pa prepričani, da se taka armada že enuže in si sicer z ameriško finančno, materialno in moralno pomočjo.

Ko bo enkrat osnovana, ji ne bosta mogla kljubovati ne Hitler, ne Mussolini in nobena diktatorska sila na svetu.

Dejstvo, da je ta armada šele v povojjih, omogoča Hitlerju vse vojaške uspehe.

Nikdar ne bo pozabil svet sijajne kretnje jugoslovanskega naroda, ki je odbrnil ministra Markovića in Cvetkovića, ker sta podpisala s Hitlerjem pogodbo, ter v lice povedal nacističnemu tiranu, da je pogodba neveljavna in da hoče ostati Jugoslavija nevtralna.

Sedanji načelnik jugoslovanske vlade, general Simović ni mogel bolje izraziti čustvovanja vseh poštenih ljudi v Jugoslaviji kot ga je izrazil s tistimi besedami.

Žal, da je pri tem precejeval moč Jugoslavije in zavezniško pomoč.

Vedel je, da bo Hitler udaril, pa je najbrž mislil, da mu bodo jugoslovanska, grška armada ter angleška ekspedicijska armada kos.

In iz Washingtona so prihajali zatrdila o izdatni ameriški pomoči.

Na to kombinirano silo se je zanašal Simović, zanašal se je na junaštvo Jugoslovancev in Grkov ter na zmožnosti angleških letalcev.

Pa se je uračunal, kajti Hitlerjev vojaški stroj je vse nekaj drugega kot so naprimer Mussolinijevi “junaki”.

V bojih z Italijani je grško junaštvo zaslovelo po vsem svetu. In svetovna javnost se ni mogla načuditi, kako naglo so Angleži v Afriki pregnali Italijane izpred Egipta, osvojili vsa rjilova puščavska oporišča ter jih pognali prav do Tripolija.

Kakorhitro se je pa v Severni Afriki pojavilo nemško vojaštvo, se Angleži z isto naglico umikajo proti vzhodu kot so se pred nekaj meseci umikali Lahi proti zapadu.

Kot to pišemo, pravijo poročila, da se grško-angleška fronta le s težavo drži, dočim so Nemci prodrli že globoko v srbsko ozemlje.

Bog ne daj, da bi bila resnična iz Berlina prihajajoča trditve, da bodo Angleži pustili Grke in Jugoslovane ravno tako na cedilu kot so tokom nemške invazije pustili Francoze pri Dunkirku in v severozapadnem delu Francije.

Ko je vdrl Hitler iz Bolgarske v jugoslovansko in grško ozemlje, ne bi smel naleteti samo na junaške grške in jugoslovanske borec, pač pa tudi na milijonsko in dobro opremljeno angleško armado, pot bi mu morale pa zastaviti stotine in stotine ameriških tankov in letal.

Vsega tega pa ni bilo, in zato je Hitlerju navidez zelo tvegan pohod uspel. Medtem se je pa začela Jugoslavija že nanotranje rušiti.

Nemci so brez vsakih ovir dospeli v severni del Hrvatske, Italijani pa s severa in zapada do Ljubljane.

V slovensko in hrvatsko zemljo so se začeli s proglašati in obljubami: — Prinašamo vam svobodo in neodvisnost.

Taka obljuba je za hrvatska ušesa najprijetnejša muzika, pa naj pride od kjerkoli — magari od Hitlerja in Mussolinija.

In zgodilo se je nekaj neverjetnega: “Svobodni” in “samostojni” hrvatski državi predseduje danes izdajalec Pavelić, ki je bil zasnoval atentat na jugoslovanskega kralja Ujedinitelja—Aleksandra.

Calles bo živel v Mehiki

V San Diego, Cal., je rekel časnikarjem general Plutarco Elias Calles, izgnani bivši mehiški predsednik, da se bo vrnil sredi meseca maja v glavno mesto Mehike, kjer se bo stalno nastanil.

Bivši predsednik živi v Californiji, odkar je bil izgnan iz Mehike, namreč leta 1936.

Meseca decembra je prekinil svoj dolgotrajen molk ter pozval mehiški narod, naj z vso vnemo podpira administracijo predsednika Avila Camacha, češ, da je treba v teh nemirnih časih ohraniti narod pred propadom.

Callesu je Camachova vlada dovolila povratek v domovino.

Newyorški odmevi

FRANK KERŽE

Nobenega dvoma ni, da smo v svetovni vojni. Tisti narodi, ki niso še v aktivnih bojih, vise primeroma v takem ozračju, kakor je bila Jugoslavija zadnjih par mesecev. Oblaki prihajajo, nevlite se bližajo — vprašanja ni drugega, kakor kaj se bo vsulo.

Svetovna vojna ima svojo podlago v svetov. vprašanjih, katerih se ni dalo ali se ni moglo rešiti. Da homo inteli pravo sliko pred sabo, za kaj se gre, je treba da posežemo v svet pred prvo svetovno vojno.

Kakšen je bil svet in razmere pred letom 1914. ko se je začela prva svetovna vojna? Tak, da bi ga prav lahko djali v dobo sto ali dvesto let nazaj. Velika cesarstva in kraljevstva, nekaj republik, ki pa so bile v Evropi z izjemo Švice tudi neke vrste kraljevstva. Večina držav je imela neke vrste konstitucije in parlament, koder so se po navadi kregali. kakor se kregajo še danes Francija in Anglija — te imele dovolj demokracije. Polovico manj jo je bilo v Nemčiji, Italiji in Avstriji, nič je ni bilo v Rusiji in Turčiji — da omenjamo samo evropske države.

A vendar je bila na svetu neka, samo po sebi razumljiva svoboda, katere so se posluževali vsi narodi. Ta je obstajala v tem, da se je lahko slednji izselil iz svoje domovine in si iskal kruha in strehe po širokem svetu. Vse mu je bilo odprto na vse strani. Naša Amerika, Kanada, Avstralija, sever in jug, vzhod in zahod — če si imel za vožnjo, si lahko šel, kamor si hotel in poizkušal, kje bi se dobilo nekako življenje.

V tem smislu je bil pred prvo svetovno vojno ves svet v demokraciji. Zakaj pravica, da greš, kamor hočeš, da iščeš sreče in življenja, koder si ti

zdi, je nekaj tako velikega in pomembnega, da smo začeli pojmiti šele tedaj, ko se je vse predručajilo.

Prva svetovna vojna se je bila za demokracijo in svobodo vseh ljudstev na svetu. Tako so rekli, četudi nam ni nikdo povedal nekaj jasnega in določenega, kakšna bo ta svoboda in kako se bo uveljavljala demokracija.

Ko je bil sklenjen mir po prvi svetovni vojni, je bilo nekaj manj cesarjev in kraljev na svetu. Prenehale so tudi nekatere države večjega obsega. Dobili pa smo vsepolno mladih držav, ki so redile armade takih in takih demagogov. Živele so natančno po vzorih nekdanjih držav in uvedle so, polagoma vse slabosti nekdanjega sveta, na drugi strani pa jako malo tega, kar imenujemo svoboda in demokracija.

Prosimo: prva svetovna vojna se je bila za principe svobode in demokracije, a ko se je svet vrnil v normalne razmere, smo zapazili, da je bilo ljudstvom odvzeto še tisto malo, kar so imela poprej. Svet v svetom, država za državo je začela zapirati svoja vrata, vsako naseljevanje je bilo če že ne izključeno, pa tako omejeno, da ni ničesar pomenjalo. Tista velika svetovna svoboda in demokracija, ki so jo imela ljudstva poprej, je šla rakom živčgat in zabam gost. Delavec — pa naj bo industrijalni ali poljski, sta bila naenkrat še ob tisto malo, kar sta imela prej.

S tem se je začela doba po končani svetovni vojni, doba, ki je prinesla v vse evropske dežele nove probleme, nova vprašanja: kam z odvišnim ljudstvom?

Mi vemo, kako je na svetu. Recimo da ima ena kmetijska hiša tri sinove in ene hčer. En sin dobi dom — hči se konmu obesi — za dva pa ni prostora. Poprej jih je vzela Amerika, Kanada, Avstralija, Afrika. Nekateri so ostali sicer doma, če so dobili vsaj kosček kruha in prilike, velika večina pa jih je odšla. Strici in tete niso zaželeni pri nobeni kmetijski hiši, kaj naj šele rečem o delavskih familijah, koder so bila taka vprašanja težja.

Ker je bilo delavcu in kmetu odvzeto vse, pred vsem pa pravica, da se svobodno gibljejo po svetu, je prišlo do kopičenja. Odrastli sinovi in hčere niso vedeli kam, vprašanje nezaposlenih je postajalo povsod večje in večje. Ljudje so poizkušali vse, iskali rešitve, koder so vedeli in znali. Nazadnje so se zatekli h takim prerokom, kakor sta Mussolini in Hitler. To pove vse.

Svetovni vzrok za novo svetovno vojno je torej povsem ekonomskega izvora; ljudstva iščejo novega sveta, dela, poklica, zasluzka in življenjskih pogojev sploh. V Evropi jih ni dobiti — drugam ne morejo in ne smejo. Kaj je posledica? Boj.

Infanto samo en del sveta, ki ima prostora recimo vsaj za bilijon ljudi. To ste obe Ameriki. Poieg njih je odina Rusija, katera ima sveta dovolj za razmah svojega ljudstva. Vse drugod je — nič. Afrika, pravite, da je še skoro prazna? To je res. A ta zemlja nekako ne prija belemu človeku. Cele v printernih klimatinih razmerah izumira bel rod. Afrika ni bila nikdar svet za belega človeka. Če bi bil, bi bila že davno polna. In Azija? Kar je Azije, ki kolikor toliko odgovarja zahtevam človeškega življenja, je tako natrpna z ljudstvom, da je k večjemu prostora samo še za golazen. Avstralija z nekaterimi otoki daje življenje omejenemu številu ljudi. Toda po veliki večini je puščava in bo tudi ostala puščava. Edini velik kos zemlje, koder

ISČEJO SE ZASTOPNIKI

ENA NAJVEČJH ISTOVRSTNIH TVRDK V NEW YORKU, KI NIMA SPLOH NOBENE TEKMOVALKE NA SVOJEM POLJU, ŽELI NASTAVITI VEČ SLOVANSKI JEZIK GOVOREČIH MOŽ.

PREDNOST IMAJO ONI, KI IMAJO AVTOBOMILE, ALI PA, KDOR JE PODJETEN IN PRIPRAVLJEN TRDO DELATI IN SE RAVNATI PO NAVODILIH, BO PRI NJIH AVTOMOBIL POSTRANSKA STVAR.

ISKUŠNJA V PRODAJANJU NI BISTVENO POTREBNA, KER BOSTE DELALI Z ISKUŠENIM POSLODOJO. ČEGAR NALOGA JE UČITI VAS, VZAME NA DELO IN VREŠNICE PRODAJA ZA VAS, KER JE NAŠ DOLOČEN NAČRT NUDITI VAM IZVEŽBANO VODSTVO, BOSTE MOGLI IMETI ZNATNE DOHODKE, ČETUDI PLAČAMO NA PODLAGI PROVIZIJE.

ZGLASITE SE PRI MR. REMMELL, DRUGO NADSTROPJE, 90-31 161st STREET, JAMAICA, SAMO V ČETRTEK IN PETEK OD 12 DO 3 POPOLDNE.

(5x)

je prostora recimo za dve Evropi, ste severna in južna Amerika. Medtem ko ste Afrika in Avstralija po veliki večini puščavi, ste obe Ameriki obdvarovani s takim naravnim bogastvom, da ga ne najdete nikjer drugod na svetu.

Ampak kaj ponuga vse to bogastvo, če se ljudstvom za pre vrata? Malo čudno se zdi človeku, da se je to zgodilo. Zakaj vsi smo tukaj zato, ker je bilo odprto, da smo mogli notri. Človek bi mislil, da bo ostalo tako za vse večne čase. No, pa sem se zmotil jaz, kakor so se zmotili tisti, ki so verovali, da bo po prvi svetovni vojni resnična svoboda in demokracija na svetu.

Če bi torej vprašali, kaj je vzrok nove svetovne vojne, bi rekel takoj: ponujanje svobode in demokracije. Lahko se obesi Mussoliniju in Hitlerju marsikateri zločin na grbe, enega juna ne upreš odrekati: borita se, ker ne vesta kam z ljudmi. In kakor Nemčija in Italija, tako so vse velike in majhne evropske države z izjemo Rusije. Ti ne moreš živeti brez kruha.

Jaz s tem ne preiskujem tega, kar je prav ali napak v ti novi svetovni vojni. Izkušam najti samo vzrok novega svetovnega krvoprelitja in zdi se mi, da je to prvi in najvažnejši.

Večkrat se vprašuje v javnosti, čemu se vrši nov svetovni ples? In kar je še važnejše: kaj in kako bo, kadar bo ta ples končan. Da bi ostalo, kakor je bilo, je nemogoče, zakaj živ človek se bo boril za prostor na soncu in za kosček kruha, če mu ga ne bodo dajale urejene razmere. Vrnitev v to, kar je bilo pred to svetovno vojno, je nekaj nemogočega in

Peter Zgaga

O veliki noči se pojavljajo v listih in magazinih razprave, v kakšni zvezi sta velikonočni zajec in velikonočno jajce. Doslej ni še noben učenjak zadovoljivo odgovoril na to vprašanje.

Mogoče se nam je prihodnje leto nadati rešitve tega perečega problema?

Po dolgotrajnih prošnjah je vendarle prišla na sestanek. Prišla je z odkritim namenom, da mu razblini vse lope sanje in da mu pove, da pod nobenim pogojem ne more biti njegova.

Ko jo je zagledal prihajajočo po ozki stezi, je oživelo v njem že pojemajoče upanje.

Toda kmalu je bil razočaran. Povsem brezbržno je poslušala njegove besede in hladno odgovarjala na njegova vprašanja.

brezpomembnega, ker ne reši nobenega vprašanja. Cenim svobodo in demokracijo, vendar pa nekako z nezaupanjem gledam na odbore raznih držav in narodnosti, ki se zbirajo v Angliji. Kaj naj pomenijo ti odbori? Ali mogoče to, da se povrne vse, kakor je bilo pred vojno? Na to lahko računajo profesionalni politiki in razni “voditelji” narodov in držav. Ne pa delavni narod. Tista papirnata svoboda in demokracija ne pomenja za delavca nič, ker mu ni prinaša rešitve življenjskih vprašanj.

Vse to pišem, ker nisem do danes našel niti enega načrta, kakšen naj bi bil svet po ti vojni. Nantiguje se, da bo vse drugače, ne pove se pa, kakšno bo to “drugače.”

(Kdor ustanavlja nove organizacije, mora rešiti pred vsem vprašanje: kaj hočem in kako bom to dosegel. Če teza ni, nimaš ideala, nimaš navdušenja, niti tistega notranjega ognja, s katerim greš preko vseh ovir do svojega cilja.)

Naša Amerika se kar ne more iznajti, kje in kako je s to vojno. In po mojem mnenju je poglavitno vzrok ta, ker nimamo ja-nosti, kaj in kako homo preurediti svet, ko se konča ta ples. Pravijo eni: najpoprej zmaga, potem taka vprašanja. Jaz pa pravim: najprej vprašanja, z jasnimi odgovori, da

(Nadaljevanje na 4. str.)

Ko sta sedla na klopico pod jasminov grm, je zasepetal: — Povej mi, če me imaš rada, če hočeš postati moja žena?

Ona je skrivnostno molčala. Smilil se ji je, in ni dosti manjkalo, da bi mu pritrčila, ko ji je zrljeval z jocačim glasom:

— Če boš moja, bom naj srečnejši človek na svetu, če me zavrneš, bo smrt moja odrešenica. Umrl bom.

Ali naj mi laže, ali naj mi hlini ljubezen? Ne, bila je preveč poštena in odločna.

Vedoč, da ga bo smrtno ranila, mu je naravnost povedala, da ima že drugega izbrancega in da ne more biti njegova.

Po tej svoji izpovedi je naglo in brez slovesa odšla, on je pa zastokal:

— O, umrl bom . . . ! To se je zgodilo meseca maja leta 1891. On je držal svojo obljubo, in je to zimo res umrl. Pobrala ga je pljučnica. Čast mu, bil je mož beseda. Kar ji je bil v tisti lepi pomladni noči obljubil, je storil, četudi šele po petdesetih letih.

Zenske so odločne in vedo, kaj govorijo.

Celih šest mesecev po poroki se ni šnil od nje, izvzemši, seveda, ko je šel delat ali pa po kakšnem drugem opravku.

Prav zadovoljna je bila z njim, češ, saj se bo naredil, da bo mož kot se spodobi. Toda stara navada je železna srnjca. Prijetne prijateljske družbe ni mogel kar tako zlepa pozabiti.

Ko je dobil v petek zvečer plačo, se je zamudil do enajstih. Ona je molčala. Njemu je bilo žal.

Po treh tednih ga ni več zdržalo. V petek in v soboto jo je mahnil v prijetno tovarišijo. Njo je trla sveta jeza, in v nedeljo je stopila k njemu rekoč:

— Predvečerajšnjim si prišel šele večeraj zjutraj domov; večeraj si prišel domov šele danes zjutraj; če boš še danes prišel jutri zjutraj domov, ti povem naravnost in odkrito, da se bom dala ločiti. . .

V razsvetlitev razmer na Balkanu naj vam bo naslednja zgodba:

Vanča Mihajlova, voditeljica macedonskega gibanja v Bolgariji, so nekoč vprašali, čemu je dal umoriti svojega nasprotnika generala Protogerova.

— Čemu? To je vendar povsem enostavno, — se je zasmejal Mihajlov. — Zato sem ga dal umoriti, da bi nekoga dne njega ne vprašali, čemu je dal mene umoriti.

Zdravniki so znani kot precej odločni in odkriti ljudje, ki v privatnem življenju nočejo razpravljati o svoji profesiji.

Pa je nanesel slučaj, da je pri banketu sedela zgovorna mlada vdova poleg mrkega starega zdravnika.

Nenehoma ga je nadlegovala z vprašanji, na katera je on zelo kratko odgovarjal.

— Prosim vas, gospod doktor, — mu reče naposled, — po čem je mogoče znesljivo vedeti, če je človek res mrtev ali ne.

— O, to je povsem enostavno, — ji je odvrnil zdravnik po kratkem predvarju. — Moški je mrtev, ko mu neha utriavati srce, ženska pa, ko ji jeziki otrpne.

Še dobra dve meseca, pa bo pri dekletih le tisti fant nekaj veljal, ki bo imel karo modela 1942.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevni vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji cenli. — Naročite ga še danes!



Velikost 9 1/4 x 14 1/4 inčev

48 velikih strani; 32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;

45 svetovnih slik popolnoma osmaglenih; Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi: RAZDELITEV POLJSKE MEJE; NEMČIJO IN RUSIJO; ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE; PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI; NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Poslajte svoto v znakmah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost: HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA

KUPON, ki ga dobitte s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobitte dodatne zemljevide s novimi mejami vojaških sil se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri: “GLAS NARODA” 216 WEST 19th STREET NEW YORK, N. Y.

V JUGOSLAVIJO ni več mogoče pošiljati denarja. Ta odredba pa bo samo začasno in veljavi. Še vedno pa je mogoče pošiljati denar v Italijo.

DARILNE POSILJATVE v ITALIJO

50 LIR	—	\$ 2.25	500 LIR	—	\$21.75
100 LIR	—	\$ 4.50	1000 LIR	—	\$43.00
200 LIR	—	\$ 9.00	2000 LIR	—	\$85.00
300 LIR	—	\$13.50			

ZARADI SEDANJEGA POLOŽAJA V EVROPI, priporočamo, da se vse darilne posiljave pošlje potom CABLE ORDER. Na ta način je denar najhitreje izplačan. — Za Cable Order je treba posebej plačati

\$1.—

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Italijo nakazati denarja v DOLARJH, temveč samo v lirah.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 22 : POTNIŠKI ODDELER : 22 216 West 19th Street, New York

Večerja brez poplaka in občudovanja... Dopolni so nam vedno dobrodošli...

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopolni so nam vedno dobrodošli, ker zaznamo vso našo čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

ZANIMANJE ZA VOJNO

Česar smo se bali, se je zgodilo. Naša lepa rodna zemlja zopet pod tujevo peto. Kamalo časa je treba, da so sicer vsi upi in trud generacij pridnih rok.

Poraz Jugo-lavije je strahovit udarec za vso demokracijo in up milijonov po zasluženi doželah se je razbilil v nič. Dokazuje tudi, da se ne more nikdo uspešno zoperstavljati Hitlerjevi mehanizirani armadi.

SLOVENSKE PRIREDITVE

Slovensko Podporno Društvo Sv. Jožefa, št. 57, KSKJ, v Brooklyn, N. Y. VESELICO in I G R O: ZUPANOVA MICKA

POMOŽNA AKCIJA STARI DOMOVINI

Pittsburski Slovenci so danes ustanovili "Pomožno akcijo Pittsburskih Slovencev za pomoč vojnih žrtvam v domovini" na kratko "Pomožna akcija stari domovini."

Vsi Slovenci so povabljeni na to sejo. Vendar uvidevamo, da bo našim ljudem težko priti na shod 20. aprila, vsled družinskih sej.

v Ameriki, pač pa tam v stari domovini. Pri tej akciji ne sme priti v poštev naša krajevna ameriška "politika," tu naj govori edino srce in z njim ljubezen do svoje krvi.

VABILO na PLESNO VESELICO katero priredi Društvo št. 581 SNPJ. v St Marys, Pa. 19. APRILA, 1941

"NOREC" V SLOV. NARODNEM DOMU V nedeljo 20. aprila popoldne ob 3. uri vprizori dramsko društvo "Ivan Cankar" v Clevelandu, O.

RAZPRODAJA SLOVENSkih KNJIG po zmerni ceni Po 50c zvezek Andersonove pripovedke za slovensko mladino

40-LETNO PREISKUŠNJO IMA AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA AMERICAN FRATERNAL UNION ELY, MINNESOTA

zacelelo kljub nevarnosti obdelovati rodno grodu. Poudaril je sedaj tudi v naši nekdanji domovini. Teloh, zvončari in podles je v cvetju, šparance, trobentice, korčki jant bodo kmalu sledili.

Pred leti so dramska društva podajala v sezoni po šest do osem predstav, sedaj jih še od ene do treh, k večjemu štiri. Ali res ni več ljudi, ki bi hoteli pohajati k slovenskim predstavam?

Po 70c zvezek Do Ohrida in Bitolja (Ivan Melik) Po 75c zvezek Belfegor (Arthur Bernède) Po \$1 zvezek Ugrabljeni milijoni (E. G. Seliger)

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUGIM ZABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

MOŽ SIMONE

—: ROMAN —:

Francoski spisatelj: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

61

Edina misel na mater je bila ostala Simoni še sladka. Ni še bila našla moči, da ji piše, ker ni bila vstanu, podrobno razložiti svojega gorja, saj niti z lastnimi usti ni mogla živiti duši izraziti strašnega kesanja, ki jo je trpinčilo. Toda zdelo se je, da se pomiri in nemara celo vsaj malo potoži, kadar objame mater in se tise v njeno naročje. Čutila se je tako trudno in potro.

Njena shujšanost je vznemirjala celo Tomaža Erlingtona, da je pospeševal odhodi, objubljaljoč gospodu d'Avron, čegar tesni zaupnik in vtelešena previdnost je bil postal, da noče nadzorovati vse in mu pošiljati poročila.

Torej ni nič več zadrževalo gospoda d'Avron v tej žalostni hiši kjer se je začela mračna otožnost polasčati tudi njega.

Kar se tiče Simone, je bila že od dne njenega prihoda v Erlington njena edina želja, da gre od ondot in zadnji dogodki so le še bolj razveljeli hrepenenje. Toda, ko je šla poslednjikat po velikih stopnicah, se ji je nepopisno skrčilo srce pač zato, ker se je spončila vsega trpljenja, ki ga je puščala za seboj. Dočim je čakala, da ji prinese prtljago, jo je obvladala omotica, da je morala v predvorani sestiti.

Ravno na tem mestu je čakala, odgnana od služabnikov lady Eleanor, na dobro voljo svoje tete, takrat, ko je od zgoraj zavnel na njeno uho dotlejš še neznan ji glas, glas Richardov, in ji prinesel tolažbo in nado. Dejal je:

"Sprejmliva jo, ubožico!"

Sprejel jo je, revo ki je prosila pomoči in se ni imeli opreti nikamor. Storil jo je oboževano vladarico te hiše, ona pa za je spodila iz nje, ona je prinesla v ta dom nesrečo in smrt. Da ga ni takrat navdalo tisto usodepolno usmiljenje, bi Richard še živel, ne bi bil še okusil najhujše bridkosti svojega življenja, in tolažba materinske ljubezni bi mu bila ostala. Tudi lady Eleanor bi bila še med živimi, in Simona — ah, za Simono bi bile karkoli boljše od spominov, ki jih obsehdno vedno nosila s seboj.

"Ali nimaš ničesar razen tega kovčka?" je vprašal gospod d'Avron, ki ga je skrbelo samo to, da ne zamudita vlakana. Ona mu je prikimala. Balo, ženitovanjsko darilo, vse dragulje in darove je bila pustila v velikih omarah gospe Griffith.

Sedla sta v kočijo. V tistem hipu, ko je Tomaž Erlington, ki je spremljal gospoda d'Avron in Simono na kolodvor zavzel sedež njunja nasproti, se je zaslislalo žalostno eviljenje. Stari pes lady Eleanor je bil planil pod kolesa. Simona se je sklonila, rekoč:

"Prosim, dajte mi ga," je dejala Tomažu.

Gospod d'Avron, vidč, da je vzela psička in si ga posadila na kolena, je vzkliknil:

"Menda vendar ne misliš vzeti te umazane in ostudne zveri s seboj?"

"Da, je rekla ona. "Nočem, da bi ostal pes tukaj in tudi umrl."

Gospod d'Avron je rentočil nad t okaprico in nad neodnostni, ki ji bpo sledile nato se je začel rogati grdošti psa in njegovi nenavadni čemernosti, naposled pa, ko Simona svojega nadležnega tovariša ni hotela niti na kolodvoru pustiti, niti v morje vrči, je sklenil z njim prijateljstvo, ker so se mu zdeli dobri odnosiji vedno prijetnejši od slabih, najsi je imel opraviti s komurkoli. Ko so dospeli v Pariz, je pes zaupljivo smrčal v naročju sladko dremajočega gospoda d'Avron. Simona pa ni zaprla oči; vse njene poteze so bile napete, in vendar ni čutila niti trudnosti, niti zabave na tem dolgem, celodnevem potovanju, sladkosti vrnitve vdomovino. Irup, gibanje in upremajljivo vrvenje Pariza ji je jedva dsegalo ušesa in jedva prodiralo v njene misli, ki so se venomer optjemale istega predmeta.

Sedeča poleg očeta v domači kočiji, ki je prišla po njiju na kolodvor, je brezbržno spoznala prodajalnice, ki so bile še odprte, znane ji ceste in bližajoči se dom.

Ko je voz zavil na hišno dvorišče, se je gospod d'Avron ki je ves čas med vožnjo zaspano molčal, sklonil k Simoni, rekoč ji z nekako zdreago:

"Pozabil sem ti reči. — Da se mati ne bo preveč vznemirjala, sem ji naznanil samo tetino smrt. Ostalo ji bo treba povedati, kadar bo ugodna priložnost..."

Voz je obstal. Predno je stopila Simona na tla, so jo že obdajali gospa d'Avron, Georges in Madeleine, govoreč, kličeč, brezumni od sreče, stiskajoč, objemajoč in dušeč jo tako, da se je njih veselje nposled polastilo tudi nje in jo nehote navdalo z nekoliko zadovoljnostjo.

Nacnkrat pa je vzkliknila gospa d'Avron:

"Toda Richard! Kje je Richard?"

Stopili so bili v salon, tisti veseli, mali, prijazni salon. Vsi obrati so bili osaplji in presenečeni. Georges je molčal. Madeleine je jedva spoznala sestro, ko jo je videla v žalni obleki, gospa d'Avron pa je v prvi nevolji svojega življenja vprašala moža:

"Kaj ji je? Kaj so ji storil? Kako da mi jo pripelješ takšno nazaj?"

Gospodu d'Avron se je zazdelo, da je boljše, podati nezogibno pojasnilo takoj in pred vsemi.

"Vidiš," je dejal, "ta nepričakovana smrt uboge Eleanor je hudo prizadela Simono — in podnebje — angleško podnebje je zelo slabo. Richard ni mogel z nama. Saj veš — opravi. — Toda prišel bo kmalu..."

Te kratke besede so imele le nekoliko zaželjenega učinka. Otrčka sta bila tako vesela, da zagledata večkega brata, ki so jina ga objubljali, in gospa d'Avron je čutila, kako je ob njenem sren krčvito utripalo hčerino, kakor bi hotelo počiti.

"Moj Bog, kako nespametna sem bila, da sem jo pustila od sebe, da sem verjela, kar ste mi pravili, da nisem šla sama gor!" je vzkliknila žalostno.

NOVE UNIFORME ZA GASILCE



Gasilci v Tokio, ki so večinoma prostovoljci, so dobili nove uniforme iz azbesta. Na obrazu nosijo tudi maske, ki so napolnjene s kemikalijami, da morejo gasiti tudi v dimu, ki je napolnjen s strupenimi plini.

Iz slovenskih naselbin

VOJNA POTRTOST

Pred kratkim sem obiskala naše naročnike na Balkan. So večinoma raztreseni po farmah to je v predmestju Chisholma in kar so skoro vsi se preclili iz Balkana iz starega kraja, so dali ime kraj Bolkon. Ker so me pa prosili, da naj kaj sporočam v naš "Glas Naroda", sem v ta namen nekaj napisala.

Neka vdeva je še po ebno povabila Petra Zgaga, da naj pride sem na Balkan in si bo hitro pozdravil revmatizem. Torej Zgaga, korajže in pridi sem v Minnesota, kajti danes je tukaj 55 nad ničlo in že regrat leze iz zemlje. Ko sem zadnjo soboto zvečer poslušala radio, kar naenkrat ob enajsti uri 5. aprila zaslišim, da je Hitler napovedal vojno naši Jugoslaviji. To me je tako pretreslo, da nisem mogla spati celo noč, ker to je nekaj strasnega. Ubogi narod! Moji ožji sorodniki so trije v vojni. To so sinovi mojega brata. Moj brat je bil ubit v prvi svetovni vojni. Takrat so bili vsi majhni dečki, danes pa so vsi trije poklicani v armado. Ali ni nobene sirovega na svetu, da bi tega groznega Hitlerja zastavila? In kakor slišim na radio, mu gre vse po sreči.

Sedaj se tukaj dela dobro, kajti letos mislijo poslati 80 milijonov ton železne rude od tukajšnjega železnega okrožja. Kakor se sliši, bodo začeli že prihodnji teden pošiljati po jezeru Superior do S. Chieaga in v Gary, Ind. Pa vendar ne vadbim nikogar sem priti za delom ker je še zmrčaj veliko ljudi brez dela in zaslužka.

Sedaj pa pozdravim vse čitatelje "Glasa Naroda"

Frances Lukanič, Chisholm, Minn.

NAROČILO NOVAKOVEGA BESEDNJAKA.

Na podlagi dejstva, da je angleško-slovenski besednjak potreben vsakemu društvu pri njegovem poslovanju, je Ameriška Bratska Zveza na Elyju, Minn. zvišalate UMF/WPHM Minn., zvišata zadnji teden svoje naročilo Novakovega besednjaka na 225 izvodov.

Če se bodo vse druge naše bratske organizacije ravnale po razsodnem ukrepu Ameriške Bratske Zveze, bo ustrezno veliki potrebi pri njihih društvih in ta koristna in potrebna knjiga bo prišla na svetlo za splošno uporabo med našimi ljudmi.

Mrs. Agnes Novak, 2506 N. Clark St. Chicago, Ill.

FISHING — GREAT SOUTH BAY, L. I.

Imam krasne prostore za piknike in ribolov. Na razpolago pivo, vino in žgane pijače in dobra domača kuhinja. — LINDEN INN, Louis Pinnat, Merrick Rd., Lindenhurst, L. I., N. Y.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

NAGLA SMRT.

Dne 7. aprila je v White Valley, Pa. umrl rojak Anton Primožič, zadet od mrtvouda. Bil je star 69 let, v Ameriki je bival 41 let. Doma je bil iz vasi Terbija, občina Stara Olica. Zapušča ženo, 2 sinova 3 hčere, enoga brata nekje v Illinois in 8 vnukov, v stari domovini pa 2 brata in sestro, ako so še živi. Spada in k dvema društvoma, št. 116. ABZ in št. 152. SSKZ.

John Previn, White Valley, Pa.

Wood odgovarja Ickesu

General Robert E. Wood, kateri predseduje America First Committee, je odgovoril na besedni napad tajnika Ickesa.

— Vojna strauka hoče vedno imeti monopol nad patriotizmom. To je že stara in javnosti dobro znana stvar.

— Tajnik Ickes je govoril o patriotih, ki se zibljejo v naslonjačih. Naša organizacija govori v imenu tistih naših mladih mož, ki se bodo morali boriti in umirati, ako se Ickesu in njegovim tovarišem posreči pahniti našo deželo v vojno.

Ickes je v svojem govoru pred Jewish National Workers Alliance obdolžil Wooda, Lindbergha, Forda in še nekatere druge Amerikance, da so slepo sledili v Hitlerjevih rokah.

Kermit Roosevelt bo rekrutiral prostovoljce

Iz Londona poročajo, da bo odpotoval Kermit Roosevelt, sin Theodora Roosevelta, v Kanao, kjer bo rekrutiral prostovoljce za grško kampanjo.

Kermit se je nedavno vrnil težko bolan iz Egipta in ni še toliko okreval, da bi mogel vršiti aktivno vojaško službo.

Proces proti Egalu

Iz Sanghaja poročajo, da je bil 5. aprila aretiran R. Egal, ugleden član tamkajšnje francoske kolonije. Te dni so ga odvedli v Saigon, kjer bo postavljen pred vojno sodišče. Dolže ga, da je mnogim francoskim mornarjem omogočil beg v Singapur, da so se lahko pridružili četam generala Gaulle.

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek: "O LOVU IN LOVCIH," ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakah po 2 oz. 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914.; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA ŠE DANES

Slovensko Amerikanski Koledar za l. 1941, Velika Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priložni Atlas (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

Newyorški odmevi

(Nadaljevanje s 2. str.)

bomo vedeli, za kaj se gre in kaj nas čaka. Potem bo prišla entuzijazem katerega tako počesamo.

Težka je vojna sama in gorje trpečih sega v vsako človeško dušo. A sam ne vem zakaj, da mi je bolj te-no pri sre, če začnem misliti na to, kar pride po ti vojni. Vsi vemo, da svet ne more nadaljevati, kakor je bilo do zdaj. A nikogar ni, ki bi načel vprašanje: kaj in kako bomo delali, da dobimo po vojni take razmere na svetu, da bo lahko živel človek poleg človeka in narod poleg naroda, ne da bi se klala med sabo.

Pravijo eni: nekake združene države za vso Evropo. To bi bilo dobro in potrebno, a s tem se ne reši fundamentalnega vprašanja, kam bomo z odveč ljudmi. Združena Evropa ne pomenja drugega, kakor povečano silo, da se reši ta vprašanja.

Danes bi moralo izginiti vprašanje: kaj bom dobil in nadomestiti bi ga moralo ono drugo: kaj bom dal. od česa odstopil. zakaj brez tega ne

Če se ne doseže izlepa, se bo dosog o izgrda, to se prajsnost med ljudstvo in tisti vi: z novo svetovno vojno.

In najbolj tragično pri tem je to, da se svet kar nekako ogiblje teh vprašanj. Je tako, da bi bil sednji pripravljen vzeti, ne pa dati. Pri nas gubimo dragocen čas s takimi stranskimi vprašanji, da ima ljudstvo vsak dan manj jasnosti.

Pravijo: pomoč Angliji v blagu — ne pa vojašva. Ampak jaz dvomim, da se bo sedanji svetovni boj končal brez žrtev ne samo v blagu, ampak tudi v krvi, v zemlji in drugem.

Čim prej se izpoprijaznimo s to mislijo, toliko bolj bomo pripravljani na rešitev končnih vprašanj, ki vise kakor Damoklejev meč nad glavami vsakega posameznika in vseh skupaj.

Vsi narodi tega sveta, vsa ljudstva in vse države so po prvi svetov. vojni izgubile največji in najvažnejši temelj svobode in demokracije: pravico, da gre vsak, kamor hoče, da išče sreče in življenjskih pogojev koder se mu zdi. Zato je danes čas, da vprašamo jasno in glasno: ali je svet pripravljen vrniti vse to narodom in ljudstvom? Če ni, ne vidim drugega izhoda, kakor vedno večje svetovne vojne.

Zastonj so vse žrtve in vse govorenje, zastonj vse zmage in porazi, dokler ne vrnemo svetu principe svetovne svobode in demokracije: svobodno gibanje vsakega človeškega bitja, svobodno ustvarjanje življenjskih pogojev in svobodna izbira kraja, dela in poklica za vse in za vsakega posebej.

Rojake prosimo, k o pošljajo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES osiroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno



Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK